

Tekst 1 Klimaatverandering: het Britse dorp dat wordt opgeslokt door de zee

---

- 1p 1 Deze tekst wordt onder andere ingeleid door het introduceren van een (ervarings)deskundige.
→ Op welke **twee** andere manieren wordt deze tekst ingeleid in de alinea's 1 tot en met 4? Kruis de juiste antwoorden aan in de tabel in de uitwerkbijlage.
- 2p 2 Volgens alinea 5 is de Britse oostkust de snelst eroderende kust van Europa.
→ Wat zijn de **twee** hoofdoorzaken hiervan? Noteer deze twee in de uitwerkbijlage. Gebruik maximaal tien woorden per hoofdoorzaak.
- 1p 3 Alinea 6 (regels 50-58) bestaat uit twee zinnen.
Wat is het verband tussen deze zinnen?
A Zin 2 geeft een verklaring voor het besluit uit zin 1.
B Zin 2 geeft een voorbeeld bij het probleem in zin 1.
C Zin 2 is een tegenstelling bij het probleem in zin 1.
D Zin 2 vormt samen met zin 1 een opsomming.
- 1p 4 Welk deelonderwerp hebben de alinea's 1 tot en met 5?
A de afbrokkeling van de kust door klimaatverandering
B de risico's die kusterosie met zich meebrengt
C het terugtrekken van de kust van Engeland
D het verdwijnen van het dorp Happisburgh
- 1p 5 Welk deelonderwerp hebben de alinea's 6 tot en met 9?
A de kosten en baten van het beschermen van kusten
B de noodzaak van het beschermen van de dorpen
C de vraag of kusten beschermd moeten worden
D het beschermen van de Engelse kust
- 1p 6 Nicholls vergelijkt Nederland in de alinea's 8 en 9 met Engeland.
→ Welk verschil ziet hij? Noteer dit verschil in de uitwerkbijlage.

- 2p 7 Nicholls noemt in alinea 9 twee zaken die een rol spelen bij de kosten-batenanalyse.
→ Welke **twee** zijn dat? Schrijf deze zaken op in de uitwerkbijlage.
- 1p 8 Er zijn verschillende manieren van omgaan met de gevolgen van klimaatverandering voor de kustlijn.
Welke manier is volgens Nicholls het best?
- A accepteren dat de kustlijn erodeert en land aan de natuur teruggeven
  - B bepaalde locaties goed beschermen en andere locaties overgeven aan de zee
  - C dammen en muren bouwen om de zee op afstand te houden
  - D meer geld investeren in bescherming van de kustlijn bij grote steden
- 1p 9 Wat is de hoofdgedachte van deze tekst?
- A De geschiedenis van Engeland gaat verloren, doordat erosie van de kust door een stijgende zeespiegel steeds meer dorpen in zee laat verdwijnen.
  - B De kustlijn van Engeland erodeert door klimaatverandering en daarom moeten er maatregelen worden getroffen om dorpen te behouden.
  - C Engelse dorpen verdwijnen steeds vaker in zee omdat de Britse regering geen maatregelen neemt, in tegenstelling tot de regering van Nederland.
  - D Erosie van de Engelse kustlijn is een eeuwenoud proces dat steeds sneller gaat en daarom moet er nagedacht worden over de vraag wat beschermd moet worden.

Lees nu het tekstfragment en beantwoord daarna vraag 10 en 11.

Tekstfragment

Klimaatverandering bedreigt zandstranden als een sluipmoordenaar

(1) Lange strandwandelingen bij zonsondergang of afkoelen tijdens een hittegolf: jaarlijks trekken miljoenen mensen naar het strand. Maar wereldwijd kan de helft van de zandstranden binnen een eeuw verdwijnen.

(2) Dit blijkt uit een onderzoek van het Joint Research Centre (JRC) van de Europese Commissie dat gisteren is gepubliceerd. “Wij zijn geschrokken van de impact op kusten wereldwijd”, zegt Arjen Luijendijk, een van de onderzoekers en werkzaam bij kennisinstituut Deltares.

(3) Zandstranden zullen namelijk tientallen tot honderden meters landinwaarts trekken of zelfs compleet verdwijnen als gevolg van de stijgende zeespiegel. Ruim 130.000 kilometer aan zandstrand dreigt te verdwijnen. Als er niet ingegrepen wordt, verdwijnen zandstranden in het oosten van Noord-Amerika, het Amazonegebied, Zuid- en West-Azië, en het zuidwesten van Europa. In de Verenigde Staten is zelfs al een complete kustplaats opgeslokt door de zee.

(4) In totaal bestaat een derde van alle kustlijnen ter wereld uit zandstranden. Deze stranden zijn belangrijk als een natuurlijke buffer voor stormen en hoog water. Daarnaast zijn ze belangrijk voor de economie, de recreatie en het toerisme.

(5) Hoeveel stranden daadwerkelijk zullen verdwijnen, hangt volgens het onderzoek grotendeels af van twee dingen. Allereerst van de inzet van landen om kusterosie tegen te gaan, door bijvoorbeeld zand op te spuiten zoals we in Nederland doen. En het hangt af van de toekomstige uitstoot van broeikasgassen.

(6) “Kusterosie is een sluipmoordenaar”, legt Luijendijk uit. “Het is een langzame trend waarbij op lange termijn pas grote gevolgen zichtbaar zijn.”

*naar een deel van een online artikel van RTL Nieuws,
3 maart 2020*

- 1p 10 Welke deelonderwerpen in de tabel in de uitwerkbijlage komen zowel in tekst 1 als in het tekstfragment aan de orde?
→ Zet een kruisje op de juiste plaatsen in de tabel in de uitwerkbijlage.
- 1p 11 Hoe is het tekstfragment het best te typeren ten opzichte van tekst 1?
A als een aanvulling
B als een conclusie
C als een verklaring
D als een voorbeeld